

1. แลกเปลี่ยน

มาตรา 518 "อันว่าแลกเปลี่ยนนั้นคือสัญญาซึ่งคู่กรณีต่างโอนกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้กันและกัน"

เพราะฉะนั้นลักษณะของสัญญาแลกเปลี่ยน คือ

1) เป็นสัญญาต่างตอบแทน

2) เป็นการโอนทรัพย์สินแลกกับทรัพย์สิน คือเมื่อฝ่ายหนึ่งโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินให้อีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องโอนทรัพย์สินตอบแทน

สัญญาแลกเปลี่ยนก็เป็นสัญญาทำนองเดียวกับสัญญาซื้อขาย ผิดกันแต่ว่าแลกเปลี่ยนเป็นการโอนทรัพย์สินแลกกับทรัพย์สินส่วนสัญญาซื้อขายเป็นการโอนทรัพย์สินแลกกับเงินตรา การแยกสัญญาซื้อขายและแลกเปลี่ยนเป็นสัญญาคนละประเภทก็เพื่อให้ตรงกับความ เข้าใจกันตามธรรมดาเท่านั้น ส่วนผลในทางปฏิบัติหาได้แตกต่างกันไม่ เพราะสัญญาซื้อขายและสัญญาแลกเปลี่ยนต่างก็ตกอยู่ในบังคับของกฎหมายอย่างเดียวกัน ตามที่มาตรา 519 บัญญัติไว้ว่า "บทบัญญัติทั้งหลายในลักษณะซื้อขายนั้น ท่านได้ใช้กับการแลกเปลี่ยนด้วย โดยให้ถือว่าผู้เป็นคู่สัญญาแลกเปลี่ยนเป็นผู้ขายในส่วนทรัพย์สินซึ่งตนได้ส่งมอบ และเป็นผู้ซื้อในส่วนทรัพย์สินซึ่งตนได้รับการแลกเปลี่ยนนั้น" คือเท่ากับว่าคู่สัญญาที่ทำการแลกเปลี่ยนผลัดกันเป็นผู้ซื้อผู้ขาย สำหรับทรัพย์สินที่โอนกรรมสิทธิ์กันนั้น ฝ่ายใดเป็นผู้โอนและมีหน้าที่ส่งมอบ ฝ่ายนั้นก็เป็นผู้ขาย อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นผู้รับมอบก็เป็นผู้ซื้อ

แบบของสัญญาแลกเปลี่ยน ในสัญญาแลกเปลี่ยนมิได้มีบทบัญญัติไว้เป็นพิเศษ โดยให้นำบทบัญญัติในเรื่องสัญญาซื้อขายมาใช้บังคับ ดังนั้นถ้ามีการแลกเปลี่ยนทรัพย์สินที่บัญญัติไว้ในมาตรา 456 วรรค 1 ก็จะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย มิฉะนั้นตกเป็นโมฆะ นอกจากนี้ ในสัญญาจะแลกเปลี่ยนถ้าจะฟ้องร้องบังคับคดีกันก็ต้องมีหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใดดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 456 วรรค 2 ด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 254/2480 สัญญาจะแลกเปลี่ยนนอสังหาริมทรัพย์ต้องมีหลักฐานดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 456 วรรค 2 จึงจะฟ้องร้องบังคับคดีกันได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 721/2499 สัญญาจะแลกเปลี่ยนที่ดินกันนั้น แม้จะไม่ได้ทำเป็นหนังสือ แต่เมื่อปรากฏว่าฝ่ายหนึ่งได้มอบที่ดินให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าไปปลูกบ้านอยู่ในที่ดินนั้นก็ถือได้ว่าการชำระหนี้บางส่วนกันแล้ว จึงฟ้องร้องบังคับคดีกันได้

มาตรา 520 "ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งในสัญญาแลกเปลี่ยนตกลงจะโอนเงินเพิ่มเข้ากับทรัพย์สินสิ่งอื่นให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งไซ้ บททั้งหลายอันว่าด้วยราคาในลักษณะซื้อขายนั้นให้ใช้ถึงเงินเช่นว่านั้นด้วย" ฉะนั้นการโอนทรัพย์สินแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินและเงินด้วยก็ยังคงถือว่าเป็นสัญญาแลกเปลี่ยนและคงใช้บทบัญญัติในลักษณะซื้อขายอันเกี่ยวกับ ราคามาใช้บังคับในเรื่องเงินที่เพิ่มเข้ากับทรัพย์สินด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 737/2480 ทำสัญญาแลกเปลี่ยนที่ดินกันโดยอีกฝ่ายจะเพิ่มราคาให้เมื่ออีกฝ่ายหนึ่งยังมิได้รับเงิน แม้จะได้ที่ดินมาแล้วก็ยังเป็นสัญญาจะแลกเปลี่ยน

2. ความหมายของคำว่าให้

มาตรา 521 "อันว่าให้นั้นคือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ให้ โอนทรัพย์สินของตนให้โดยเสน่หาแก่บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้รับและผู้รับยอมรับเอาทรัพย์สินนั้น"

จากมาตรา 521 สัญญาให้มีลักษณะดังนี้ คือ

1) เป็นสัญญาสองฝ่าย ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ให้ อีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้รับ โดยทั้งสองฝ่ายแสดงเจตนาให้มีการ โอนและการรับโอนทรัพย์สินซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ของสัญญาแต่สัญญาให้ไม่เป็นสัญญาต่างตอบแทน คือผู้ให้แต่ฝ่ายเดียวเท่านั้นที่มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ โดยผู้รับไม่มีหน้าที่ที่จะต้องกระทำตอบแทนแต่อย่างใดคงรับเอาประโยชน์จากผู้ให้ฝ่ายเดียวเท่านั้น ส่วนผู้ให้ก็ให้ไปโดยเสน่หาไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องให้

2) ในการให้นั้น ผู้ให้ต้องมีเจตนาให้ คือยกทรัพย์สินให้เป็นกรรมสิทธิ์แก่ผู้รับ ไม่ใช่ให้เป็นอย่างอื่น เช่นให้ใช้เท่านั้น ก็จะไม่เป็นการให้

3) ผู้รับต้องยอมรับเอาทรัพย์สินนั้น ถ้าผู้รับไม่ยอมรับเอาทรัพย์สินนั้นก็ไม่มี การให้ เช่นผู้รับไม่ทราบว่าเป็นการให้เข้าใจไปว่าเจ้าของนำมาฝากไว้หรือให้ยืมก็คิดก็ยังไม่ถือว่ามี การให้ ผู้รับต้องรับโดยเข้าใจว่าเป็นการยกให้ ค้ำยจึงจะใช้ได้

คำพิพากษาฎีกาที่ 47/2491 การให้เงินแก่สมาคมที่ตั้งขึ้น โดยมีได้ จดทะเบียนตามกฎหมายนั้นไม่สมบูรณ์เพราะมีแต่ผู้ให้โดยไม่มีบุคคลเป็นผู้รับ ผู้ให้จึงเป็นเจ้าของเงินนั้นอยู่

การให้ทรัพย์สินที่มีค่าภาระติดพัน มาตรา 528 "ถ้าทรัพย์สินซึ่งให้นั้นมีค่าภาระติดพัน และผู้รับละเลยเสียไม่ชำระค่าภาระติดพันนั้นไซ้ ท่านว่าโดยเงื่อนไขอัน ระบุไว้ในกรณีสิทธิเลิกสัญญาต่างตอบแทนกันนั้นผู้ให้จะ

เรียกให้ส่งทรัพย์สินที่ให้นั้นคืนตามบทบัญญัติว่าด้วยคืนลามิกวร ได้นั้นก็ได้ เพียงเท่าที่ควรจะเอาทรัพย์สินนั้นไปชำระค่าภาระติดพันนั้น

แต่สิทธิเรียกคืนนั้นย่อมเป็นอันขาดไป ถ้าบุคคลภายนอกเป็นผู้มีสิทธิ จะเรียกให้ชำระค่าภาระติดพันนั้น"

การให้ที่มีภาระติดพัน กรรมสิทธิในทรัพย์สินที่ให้ได้อันไปยังผู้รับแล้ว แต่มีเงื่อนไขคือภาระให้ผู้รับต้องปฏิบัติตามไปเกี่ยวกับการให้นั้นค่าภาระติดพันนี้อาจมีอยู่ก่อนการให้หรือเป็นเงื่อนไขที่สร้างขึ้นสำหรับการให้นั้นก็ได้ ผู้ที่รับทรัพย์สินที่มีภาระติดพันย่อมต้องรับเอาไปทั้งสิทธิในทรัพย์สินและหน้าที่อันจะปลดเปลื้องภาระติดพันนั้นด้วย การให้ชนิดนี้จึงเป็นสัญญาต่างตอบแทนชนิดหนึ่ง ซึ่งต่างกับการให้ตามมาตรา 521 ซึ่งไม่เป็นสัญญาต่างตอบแทน

ในกรณีนี้ถ้าหากผู้รับการให้ละเลยไม่ปฏิบัติตามภาระผูกพันที่มีอยู่ ผู้ให้ก็มีสิทธิเลิกการให้และเรียกทรัพย์สินที่ให้กลับคืนได้ แต่เรียกกลับคืนได้ในฐานะลามิกวรได้ คือผู้ให้เรียกทรัพย์สินคืนมาได้เพียงเท่าจำนวนที่จะเอาไปชำระค่าภาระติดพันเท่านั้น แต่ถ้าสิทธิที่จะบังคับเอาค่าภาระติดพันอยู่แก่บุคคลภายนอก ผู้ให้ก็หมดสิทธิที่จะเรียกให้ผู้รับส่งทรัพย์สินคืน

ความรับผิดชอบเพื่อการชำระคบกพร่องหรือเพื่อการรอนสิทธิ การให้ตามธรรมดาที่ผู้ให้ไม่ต้องรับผิดชอบเพื่อความชำระคบกพร่องในทรัพย์สินที่ให้หรือเพื่อการรอนสิทธิ เพราะผู้รับไม่ได้เสียค่าตอบแทนแต่อย่างใด แต่สำหรับการให้โดยมีค่าภาระติดพันนั้น มาตรา 530 "ถ้าการให้นั้นมีค่าภาระติดพัน ท่านว่าผู้ให้จะต้องรับผิดชอบเพื่อความชำระคบกพร่องหรือเพื่อการรอนสิทธิเช่นเดียวกับผู้ขาย แต่ท่านจำกัดไว้ว่าไม่เกินจำนวนค่าภาระติดพัน" โดยมาตรา 530 บังคับให้ผู้ให้ต้องรับผิดชอบเพื่อความชำระคบกพร่องหรือเพื่อการรอนสิทธิ

เช่นเดียวกันกับผู้ขาย แต่จำกัดว่าไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าจำนวนค่าภาระติดพัน เช่น ก. ยกบ้านหลังหนึ่งราคาหนึ่งแสนบาทให้ ข. แต่ ก. ค้ำชำระค่าภาษีอยู่ 1000 บาท เมื่อ ข. ชำระค่าภาษีไปแล้วต่อมาปรากฏว่า ก. ไม่มีกรรมสิทธิ์ในบ้านรายนี้ ข. ยกการให้ยื่นต่อเจ้าของแท้จริงไม่ได้จึงถูกรอนสิทธิ ดังนี้ข. มีสิทธิเรียกเงิน 1000 บาทที่ชำระค่าภาษีคืนจาก ก. ได้

การปลดหนี้หรือชำระหนี้ที่ผู้รับค้ำชำระถือว่าการให้หรือไม่

การปลดหนี้หรือชำระหนี้ที่ผู้รับค้ำชำระถือว่าการให้เช่นกัน ดังที่ มาตรา 522 "การให้นั้นจะทำด้วยปลดหนี้ให้แก่ผู้รับหรือด้วยชำระหนี้ซึ่งผู้รับค้ำชำระอยู่ก็ได้" การปลดหนี้ให้แก่ผู้รับทำให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของผู้รับ ทำให้ลูกหนี้หมดภาระผูกพันจากการที่จะต้องชำระหนี้ที่คงค้างต่อไป เช่น ก. ซื้อรถยนต์จาก ข. แต่ยังไม่ได้ชำระราคา ต่อมา ข. ต้องการจะให้รถยนต์คันนี้แก่ ก. โดย ข. ปลดหนี้ให้แก่ ก. เช่นนี้ถือเป็นการให้เช่นกัน หรือการชำระกับบุคคลอื่น เมื่อผู้ให้ชำระหนี้แทนผู้รับให้แล้วกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินตกเป็นของผู้รับ เช่น ก. ซื้อรถยนต์จาก ข. แต่ยังไม่ได้ชำระราคา บิดาของ นาย ก. เอาเงินไปชำระให้ ข. แทน เช่นนี้ถือเป็นการให้เช่นกัน

การให้สมบูรณ์เมื่อใด

มาตรา 523 "การให้จะสมบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบทรัพย์สิน" การส่งมอบนั้นจะเป็นการที่ผู้ให้ส่งมอบทรัพย์สินให้โดยตรง หรือกระทำโดยปริยายก็ใช้ได้ เช่น ก. บอกให้แหวนเพชร ข. โดย ก. กล่าวยกแหวนนั้นให้โดยชัดเจน และในเวลาเดียวกันก็ส่งกุญแจสำหรับไขตู้หรือที่เก็บทรัพย์สินนั้นให้เป็นต้น การส่งมอบจะทำในเวลาแสดงเจตนาให้นั่นเองหรือภายหลังก็ได้

แต่ถ้าส่งมอบภายหลังการแสดงเจตนาให้แล้วจะต้องส่งมอบเสียก่อนผู้ให้ตายหรือถอนการแสดงเจตนา ยกให้ นั้น มิฉะนั้นการส่งมอบใช้ไม่ได้

หลักที่ว่า การให้ จะสมบูรณ์ต่อเมื่อส่งมอบทรัพย์สินที่ให้มีข้อยกเว้นอยู่บางประการ คือ

1) การให้สิทธิอันมีหนังสือตราสารเป็นสำคัญ มาตรา 524 "ถ้ามิได้ส่งตราสารให้แก่ผู้รับและมิได้มีหนังสือบอกกล่าวแก่ลูกหนี้แห่งสิทธินั้นด้วยแล้ว การให้จะไม่สมบูรณ์" เพราะฉะนั้นการให้สิทธิอันมีหนังสือตราสารเป็นสำคัญ เมื่อให้กันก็ต้องส่งมอบตราสารให้แก่ผู้รับและผู้ให้ต้องมีหนังสือบอกกล่าวการให้ไปยังลูกหนี้ตามตราสารนั้นด้วยสิทธิอันมีตราสารเป็นสำคัญ เช่น สิทธิตามใบโอนหุ้นห้างหุ้นส่วนและบริษัทสิทธิในเรื่องตัวเงิน เป็นต้น

2) การให้ทรัพย์สินซึ่งถ้าจะซื้อขายกันต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มาตรา 525 "การให้ทรัพย์สินซึ่งถ้าจะขายกันจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นท่านว่า ย่อมสมบูรณ์ต่อเมื่อได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีเช่นนี้การให้ย่อมเป็นอันสมบูรณ์โดยมิพักต้องส่งมอบ" การให้ทรัพย์สินที่กฎหมายบังคับให้ทำตามแบบ การให้จะสมบูรณ์ก็ต่อเมื่อได้ทำตามแบบนั้น ๆ แล้ว ผู้ให้จะเพียงแค่ส่งมอบทรัพย์สินหรือมอบหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์แห่งทรัพย์สินให้แก่ผู้รับเท่านั้นยังไม่เพียงพอ เช่น ยกที่ดินมีโฉนดให้ เพียงแต่ส่งมอบโฉนดที่ดินให้แก่ผู้รับเท่านั้นยังไม่เพียงพอ ต้องทำเป็นหนังสือจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สัญญายกให้จึงจะสมบูรณ์ ซึ่งการให้ทรัพย์สินประเภทนี้ เมื่อการให้ได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว การให้นั้นก็สมบูรณ์ ไม่จำเป็นต้องส่งมอบอีก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1657/2508 ทำหนังสือยกให้ที่ดินมีโฉนดโดยมิได้จดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น สัญญาซื้อขายย่อมไม่สมบูรณ์

3) มาตรา 526 "ถ้าการให้ทรัพย์สินหรือให้คำมั่นว่าจะให้ทรัพย์สินนั้นได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว และผู้ให้ไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้รับไซ้ ท่านว่าผู้รับชอบที่จะเรียกให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือราคาแทนทรัพย์สินนั้นได้ แต่ไม่ชอบที่จะเรียกค่าสินไหมทดแทนอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยอีกได้" การให้ทรัพย์สินหรือให้คำมั่นว่าจะให้ทรัพย์สิน ถ้าได้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วมีผลบังคับให้ฝ่ายผู้ให้ที่จะต้องส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้รับเมื่อยังไม่ส่งมอบทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้รับ ผู้รับก็มีสิทธิเรียกให้ผู้ให้ส่งทรัพย์สินหรือราคาแทนทรัพย์สินนั้นในภายหลังได้

การถอนคืนการให้ การให้นั้นเมื่อได้ทำถูกต้องและส่งมอบทรัพย์สินให้แก่กันแล้ว ตามปกติผู้ให้จะถอนคืนการให้ไม่ได้ เว้นแต่จะเข้ากรณีดังต่อไปนี้

1. ผู้รับประพฤตินิรคุณผู้ให้
2. ผู้รับทำผิดเงื่อนไขของสัญญาให้

1. การถอนคืนการให้เพราะผู้รับประพฤตินิรคุณ มาตรา 531

บัญญัติไว้ดังนี้

1.1 ถ้าผู้รับได้ประทุษร้ายต่อผู้ให้เป็นความผิดฐานอาญาอย่างร้ายแรงตามประมวลกฎหมายลักษณะอาญา หมายถึงเป็นการทำร้ายร่างกายหรือจิตใจต่อผู้ให้ การประทุษ- ร้ายนั้นต้องมีลักษณะที่ร้ายแรงโดยทั้งนี้ต้อง

พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น ผู้รับทำร้ายร่างกายผู้ให้ถึงอันตรายสาหัส

1.2 ถ้าผู้รับทำให้ผู้ให้เสียชื่อเสียง หรือหมิ่นประมาทผู้ให้อย่างร้ายแรง การทำให้เสียชื่อเสียงหรือหมิ่นประมาทอย่างใดที่ถือว่าร้ายแรง ตามมาตรา 531 วรรค 2 นั้น ต้องพิจารณาตามข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไปว่าการกระทำนั้นตามความรู้สึกของคนธรรมดาจะเห็นว่าเป็นการทำให้เสียชื่อเสียงหรือหมิ่นประมาทอย่างร้ายแรงหรือไม่ เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1362/2497 บิดายกทรัพย์ให้แก่บุตรสาวโดยเสน่หา ต่อมาบุตรสาวได้คำว่าเป็นบิดาว่าเอาบุตรสาวอีกคนหนึ่งเป็นเมีย ถือว่าเป็นการหมิ่นประมาทบิดาผู้ให้อย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ถอนคืนการให้ได้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1146-1147/2508 จำเลยค่าโจทก์ว่า อ้ายแก่กูไม่นับถือมีง ไอ้พ่อฉิบหายหลังจากนั้นยังคำอีกว่า มีงเนอร์คุณกู กูไม่นับถือมีง แก่แล้วยังบ้าคณหาข่มขืนเด็ก ถือว่าเป็นเหตุเนอร์คุณแล้วโจทก์ถอนคืนการให้ได้

1.3 ถ้าผู้รับได้บอกปิดไม่ยอมให้สิ่งของจำเป็นเลี้ยงชีวิตแก่ผู้ให้ในเวลาที่ผู้ให้ยากไร้ และผู้รับยังสามารถจะให้ได้

การที่จะเข้าเหตุเนอร์คุณตามข้อนี้จะต้องเป็นกรณีที่ผู้ให้ขอในขณะที่ผู้ให้ตกเป็นคนยากไร้ และสิ่งที่ขอนั้นเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อเลี้ยงชีวิต โดยผู้รับมีความสามารถให้ได้ แต่ผู้รับบอกปิดไม่ยอมให้ เช่น

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 166/2496 บุตรว่ามารดาเป็นคนไม่มีศีลธรรม ยกที่ดินให้แล้วกลับไม่ให้ซ้ำขับไล่ไม่ให้มารดาอยู่ร่วมบ้าน มารดาไม่มีทรัพย์สมบัติอะไรเหลือ มารดาต้องไปอาศัยบุตรคนอื่นซึ่งยากจนกว่าบุตรคนแรก ส่วนบุตรคนแรกนั้นยังสามารถอุปการะให้สิ่งของแก่มารดาได้ แต่ก็ปฏิเสธไม่ยอมให้อุปการะ ดังนี้มารดามีสิทธิเรียกทรัพย์ที่ให้คืนได้

2. การถอนคืนการให้เพราะผู้รับทำผิดเงื่อนไขของสัญญาให้ เมื่อเป็นการให้อันมีค่าภาระติดพันและผู้รับละเลยไม่ชำระค่าภาระติดพันนั้น ถ้าเป็นการให้โดยเสน่หา ผู้รับปฏิบัติผิดข้อกำหนดที่ผู้ให้วางไว้ในกรณีที่เป็น การให้โดยมีค่าภาระติดพันและผู้รับไม่ชำระค่าภาระติดพันนั้น ผู้ให้จะถอน การให้ได้เพียงเท่าจำนวนที่จะต้องเอาไปชำระค่าติดพันเท่านั้น (มาตรา 528)

สิทธิในการถอนคืนการให้ - ปกติเป็นสิทธิเฉพาะตัวผู้ให้ แต่มีบาง กรณีที่กฎหมายให้สิทธิแก่ผู้ที่เป็นทายาทของผู้ให้ที่จะถอนคืนการให้แทนผู้ ให้ได้ ดังที่มาตรา 532 "ทายาทของผู้ให้อาจเรียกให้ถอนคืนการให้ได้แต่ เฉพาะในเหตุที่ผู้รับได้ฆ่าผู้ให้ตายโดยเจตนาและไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือ ได้กีดกันผู้ให้ไว้มิให้ถอนคืนการให้

แต่ว่าผู้ให้ได้ฟ้องคดีไว้แล้วอย่างใดโดยชอบ ทายาทของผู้ให้จะว่าคดี นั้นต่อไปก็ได้"

ตามมาตรา 532 นี้ ทายาทมีสิทธิถอนคืนการให้ได้ในกรณีที่เมื่อผู้รับ ฆ่าผู้ให้ตายโดยเจตนาและไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือกรณีที่ผู้รับกีดกันมิให้ผู้ ให้ถอนคืนการให้ แต่ถ้าหากว่าผู้ให้ฟ้องคดีถอนคืนการให้ไว้แล้วและตายไป ในระหว่างคดี ทายาทผู้ให้เข้ารับมรดกความว่าคดีนั้นต่อไปได้ การขอเข้ารับ มรดกความต้องทำตามวิธีสืบญัตติตามประมวล- กฎหมายวิธีพิจารณาความ แพ่ง

สิทธิถอนคืนการให้ของผู้ให้ระงับเมื่อใด สิทธิถอนคืนการให้ระงับ ในกรณีดังต่อไปนี้

1. ผู้ให้ตาย
2. เมื่อผู้ให้ได้ให้อภัยแก่ผู้รับในเหตุประพตติเนรคุณนั้น
3. เมื่อพ้นเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ

3.1 ผู้มีสิทธิถอนคืนการให้ได้ทราบเหตุแห่งการเนรคุณมาเป็นเวลาเกิน 6 เดือนแล้วยังเพิกเฉย

3.2 เหตุเนรคุณได้เกิดขึ้นแล้วกว่า 10 ปี ไม่ว่าผู้ให้จะทราบหรือไม่ก็ตามถึงเหตุเนรคุณ

กรณีที่ไม่อาจถอนคืนการให้เพราะเหตุเนรคุณ

มาตรา 535 "การให้อันจะกล่าวต่อไปนี้ท่านว่าจะถอนคืนเพราะเหตุเนรคุณไม่ได้ คือ

- (1) ให้เป็นบำเหน็จสินจ้างโดยแท้
- (2) ให้สิ่งที่มีค่าภาระติดพัน
- (3) ให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยา
- (4) ให้ในการสมรส"

1) เมื่อการให้เป็นบำเหน็จสินจ้างนั้น คือเป็นการให้ตอบแทนที่ผู้รับได้กระทำ การอย่างหนึ่งอย่างใดให้แก่ผู้ให้ ซึ่งมีลักษณะที่เห็นได้ว่าไม่ใช่ทำให้กันเปล่า ๆ แต่ผู้รับได้กระทำโดยไม่คิดค่าจ้าง ผู้ให้จึงให้ทรัพย์สินเป็นบำเหน็จ เช่น ก. อาสาสมัครมาแข่งให้ ข. โดยไม่คิดสินจ้าง ครั้น ก. จี้มาชนะ ข. พอใจจึงให้บำเหน็จ ก. เป็นเงิน 10,000 บาท ดังนี้ เป็นการให้บำเหน็จสินจ้าง

2) การให้สิ่งที่มีค่าภาระติดพัน ได้แก่การให้ตามมาตรา 528 ซึ่งผู้รับต้องปฏิบัติภาระตอบแทนการให้ จึงถอนคืนการให้เพราะเหตุเนรคุณไม่ได้

3) การให้โดยหน้าที่ธรรมจรรยา เป็นการให้ที่ผู้ให้ไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายต้องให้ แต่เป็นการให้ตามหน้าที่ศีลธรรม เช่น ลูกหนี้มีหน้าที่ตามธรรมจรรยาที่จะใช้หนี้ซึ่งขาดอายุความฟ้องร้องไปแล้ว เพราะลูกหนี้ได้

เอาเงินของเจ้าหนี้ไปจริง หรือบิดามารดามีหน้าที่ต้องเลี้ยงดูอุปการะบุตรซึ่ง
จัดอยู่ในหน้าที่ตามธรรมจรรยา

4) การให้ในการสมรส เป็นการให้ทรัพย์สินแก่ผู้รับเนื่องในการ
สมรส เช่น การที่ญาติให้เงินหรือทรัพย์สินอย่างอื่นแก่คู่สมรสเพื่อรับไหว้
เป็นการให้ในการสมรส.

๕๕๕